

Kjak

Marin Katrina Frýdal
*Tjóðveldi, býráðslimur í Tórshavnar býráði
forkvinna í teknisku nevnd*

Undir Borgarhálsi á Velbastað

Vegateinurin undir Borgarhálsi verður nú gjørdur, soleiðis at hann lýkur nútíðar krøv.

Undir Borgarhálsi, eitur vegateinurin á Velbastað, sum er omanfyri gomlu bøgardarnar og norðanfyri ta gomlu bygdina. Norðast á hesum vegi eru m.a. gamli barnagarðurin og núverandi frískúli (Frískúlin í Havn). Tey fyrstu, sum búsettu seg undir Borgarhálsi, vóru hjúnini Birte og Carl Johan Bech og var hetta í 1968. Carl Johan Bech, sum var farin frá sum landsdjóralækni, hevði saman við Birte gjørt av at flyta úr Havnini til eitt meira friðarligt umhvørvi at njóta ellisárini. Soleiðis vóru

tey samstundis tey fyrstu, sum búsettu seg omanfyri bøgardarnar á Velbastað. Gløgt er gestsins eyga verður tikið til; Carl Johan tók frá fyrsta degi staðarnavnið Borgarhálsur, og undir Borgarhálsi, til sín; ja hann laðaði sær eisini úthús við flagtekju og grúgvu, ið hann kallaði Borgarstova - og soleiðis kom so gøtunavnið “undir Borgarhálsi”.

Undir Borgarhálsi er fyrsta skipaða útstykkingin á Velbastað, ið táverandi Kirkjubøar sóknar kommuna fór undir fyrst í 1980-unum,

og útstykkjað varð í fleiri stigum. Áðrenn tað gjørdist vanligt við skipaðum útstykkingum, bygdu fólk nær-um har, tey høvdu hug, ella har móguleiki var at keypa sær lendi til eitt grundstykki, og slíkt sum ljós, streym, kloakk, vatn v.m. varð tikið í aðru syftu. Undir Borgarhálsi vórðu fyrstu grundstykkini seld fyri 40 túsund kr., seinni fór prísurin uppá 80 túsund kr. og síðani er hann hækkaður so líðandi.

Vegurin undir Borgarhálsi hevur leingi ligið í hálvum gekki, og í fjørð pjøssaði

kommunan nakað uppá hann. Skjótt varð tá greitt, at her skuldi eitt meira umfatandi arbeiði gerast, og harvið meiri peningur, soleiðis at vegurin lýkur øll nútíðar krøv bæði hvat viðvíkur ferðslutrygd, yvirflatuvatni, gongubreyt v.m. Tá, ið so figgjarætlanin varð løgd í fjør, eydnaðist at fáa hesa íløgu við á íløguætlanina í 2012, soleiðis at vegurin nú kann gerast liðugur í ár.

Gerðisbreyt er annar nýggjur vegur á Velbastað, ið kommunan eisini hevur nýtt stórar íløgur uppá at

dagføra. Og annar vegur, sum somuleiðis stendur fyri tørnei, er tann elsti vegurin á Velbastað, nevniliga vegurin í gjøgnum bygdina. Hesin treingir harðliga til dagføring, tí vegurin er í sínari tíð ikki gjørdur til annað enn fólk og rossavognar. At fara undir henda vegin verður ein stór avbjóðing, bæði við atliti til at varðveita gamla vegaskapið og dámin, og harvið gomlu bygdina við hennara sereyðkennum, samstundis sum vegurin framyvir skal lúka krøvini, sum ferðsla og trygd seta nú á døgum.

Men nú verður so vegurin undir Borgarhálsi gjørdur; tekniska nevnd samtykti at bjóða arbeiðið út, og lisitátión hevur verið, har 7 arbeiðstakarar lótu boð inn. Tekniska nevnd tók av lægsta boði, ið var frá Sp/f Maskinkoyring, og hesum hava síðani bæði figgjarnevnd og býráð eisini tikið undir við.

So nú kunnu velbastaðfólk, Bussleiðin við sjaførum, fólk sum hava børn í Frískúlanum o.o. líta fram til ein betri og tryggari veg.

Sjørður Skaale

Hví hjálpir oss nú eingin Nólsoyarpáll ...

Danmark er eitt av 27 ES-londum. Í Danmark býr 1 % av fólkinum í ES. Tí kann Danmark ikki einsamalt forða ES at seta tiltøk í verk móti Føroyum

Lógin, sum skal geva ES heimild til at boykotta m.a. Føroyar, verður helst sett í gildi longu í september. Tað er fyrr enn væntað. Orsøkin er, at fleiri stór lond hava strongt á.

Tað hevur - einaferð enn - fingið fólk at spyrja, um Javnaðarflokkurin hevur hildið tey lyfti, vit góvu undan fólkatingsvalinum: Nevniliga at vit ikki fóru at stuðla eini danskari stjórn, sum treytaleyst fylgdi kósini hjá ES í hesum máli.

Tað skal ikki dyljast, at tað onkuntíð hevur verið eitt sindur av gnaddi millum okkum og stjórnina um hetta. Tá stóðan ikki hevur verið nøktandi, hevur málið eisini verið viðgjørt í leiðslu Javnaðarfloksins.

Men stóðan hevur verið púra greið: Vit hava greitt

stjórnini frá hvat vit hava lovað føroysku veljarunum, og at okkara stuðul er púra treytaður av, at hetta verður hildið.

Og orsøkin til, at vit framvegis kunnu stuðla stjórnini er júst, at okkara lyfti verða hildin:

- Danska stjórnin atkvøður í ES-ráðharraráðnum IKKI fyri at seta heimildarlógina í verk.
- Danmark krevur, at alt, sum fer fram, er í samsvari við altjóða lóg.
- Danmark krevur, at samsvar er millum ta revsing, ES setur í verk, og tað "brotswerk" ES heldur vera framt.
- Danmark er til reiðar, vegna Føroyar, at leggja hetta fyri viðkomandi altjóða stovnar, har Føroyar ikki hava egnan lima-

skap.

Hetta er ikki meira, enn vit eiga at kunnu krevja. Men vit kunnu heldur ikki vera ónøgd við hetta. Tí tað er ikki so nógv annað, Danmark kann gera.

Eitt lítið land

Tað verður spurt, hví Danmark, sum ES-formansland, ikki steðgar allari ætlanini.

Spurningurin byggir á eina misskiljing. At Danmark hevur formansskapin merkir ikki, at Danmark ræður í ES. Sum formansland má Danmark umboða meirilutan - hóast landið ikki er partur av hesum meiriluta.

Og Danmark er alto so bara eitt av 27 ES-londum. Øll hini 26 (ið hvussu er næstan øll) vilja hava hetta sett í verk.

Summi tykjast eisini

halda, at Danmark er eitt stórt og máttmikið land, sum má kunna fáa ES at broyta kós.

Henda hugmynd av Danmark kemst kanska av, at landið fyllir so nógv í hugaheimi føroyinga. Men hon er púra skeiv. Danmark er eitt elalítið land. Har bógva góðar fimm milliónir fólk - móttvegis teimum 500 milliónunum, sum bógva í øllum ES. Tað er 1 %.

Kunoyingar kunnu ikki ráða í Føroyum - Danmark kann ikki ráða í ES.

Verja ikki Danmark

Tað er eisini sagt, at eg "verji Danmark og virki sum longdi armurin hjá donsku stjórnini í Føroyum".

Tað er ikki rætt. Stjórnin hevur, sum sagt, fingið greið boð um, hvat vit kunnu liva

við. Tað hevur gjørt mun. Og tað eydnaðist - takkað fleiri hóvligum kreftum - at forða fyri, at heimildarlógin gevur ES rætt at boykotta allan føroyskan útftutning.

Men tá fólk halda, at litla Danmark einsamalt kann fáa ES at broyta kós - so má mann siga sum er: Tað ber snøgt ikki til. Og tá fólk halda Danmark hava skyldina av hesum, so má eg eisini siga, at tað ikki er rætt. Danmark hevur ikki tikið stig til hetta, tekur ikki undir við tí, og roynir at avmarka mógulig tiltøk.

Bólturin er hjá okkum

Føroyingar hava valt eina aðra kós enn Danmark. Vit hava valt at standa uttanfyri ES. Vit hava valt at føra okkara egnu samráðingar um fiskirættindi. Og tað er

ikki Danmark, vit samráðast við um makrelin - tað er ES.

Heldur enn enn vænta, at onkur annar kann hjálpa okkum, eiga vit nú (kanska saman við Íslandi) at styrkja okkara próvførslu í hesum máli - bæði tá tað snýr seg um tey biologisku og tey juridisku argumentini. Tí ger ES av at seta tiltøk í verk, fáa vit høvi at leggja fram okkara sjónarmið. Og tá ræður um at verða væl fyrireikaður.

Sama ger seg galdandi, um vit biðja donsku stjórnina um at leggja hetta fyri ein altjóða stovn at taka støðu til.

Bólturin er hjá okkum.